

NOTITIE

Project: Toelichting omgevingsvergunningaanvraag Cartilser fiets-/voetpad
Opdrachtgever: Gemeente Gulpen-Wittem
Projectnummer: NL GW-804.001
Datum: 2 maart 2021

Naar aanleiding van de wens tot het formaliseren en semi-verharden van het Cartilser- en Burggravervoetpad is de noodzaak ontstaan om een omgevingsvergunning aan te vragen. Onderdeel van de toetsing van de voorgenomen ingreep zijn niet alleen de kaders uit het bestemmingsplan, ook de provinciale omgevingsverordening, de Wet natuurbescherming en de keur van het Waterschap Limburg zijn hier relevant.

Voorliggende notitie geeft de ruimtelijke onderbouwing voor het semi-verharden van beide voetpaden en het toestaan van fietsverkeer op het Cartilservoetpad. Daarmee geeft deze notitie inzicht in de wijze waarop de voorgenomen ingreep past binnen wettelijke en beleidskaders.

Wet natuurbescherming

Ten behoeve van de toetsing aan de Wet natuurbescherming is in 2019 een verkennend natuurwaardenonderzoek uitgevoerd door bureau VERBEEK. Deze rapportage is als bijlage toegevoegd. Naar aanleiding van kleine wijzigingen in de voorgenomen ingreep zijn de conclusies uit het verkennend natuurwaardenonderzoek als volgt:

[bijvoegen QS uit 2019]

Gebiedsbescherming

De Gulp en Geul behoren met inbegrip van hun oevers tot het Natura2000-gebied Geuldal. Het bestaande Cartilservoetpad snijdt bij de Ringweg door een hoekje van het Natura2000-gebied en het pad kruist het Natura2000-gebied ter plekke van het bruggetje.

Het voorliggend plan voorziet in het opheffen van het padgedeelte bij de Ringweg met inbegrip van het verwijderen van de halfverharding en het semi-bruggetje bij de grote Wilg op de oever. In plaats daarvan wordt het pad geheel buiten het Natura2000-gebied aangelegd. Het enige punt waar het pad het Natura2000-gebied kruist, is ter plekke van het al bestaande bruggetje.

Kwalificerende habitattypen ontbreken ter plekke. Van de doelsoorten is alleen de Spaanse vlag relevant binnen het Natura2000-gebied. Aangezien binnen het Natura2000-gebied alleen het bestaande pad opgeruimd wordt, is van een fysieke ingreep met negatieve effecten op de aanwezige habitattypen en doelsoorten geen sprake.

Ten aanzien van de externe werking van het voet-/fietspad moet het volgende geconstateerd worden. Het pad krijgt een halfverharding. Openbare verlichting blijft achterwege. Het pad is slechts toegankelijk voor ongemotoriseerd verkeer (alleen wandelaars en fietsers; continuering huidig gebruik). In dat opzicht is slechts de aanlegfase relevant, omdat dat het enige moment is, dat machines aanwezig zijn op het terrein. Uit de los bijgevoegde berekening in AERIUS blijkt dat de aanlegfase geen stikstofdepositie oplevert.

De voorgenomen ingreep leidt niet tot de noodzaak van het aanvragen van een vergunning op basis van H2 Wet natuurbescherming.

Soortbescherming

In afwijking op de constatering in het verkennend natuurwaardenonderzoek hoeven niet langer bomen gerooid te worden. In relatie tot beschermde natuurwaarden hoeft met de planning van het werk alleen rekening gehouden te worden met het broedseizoen. Dat wil zeggen, dat het werk uitgevoerd dient te worden buiten het broedseizoen dan wel minimaal buiten het broedseizoen dient te starten.

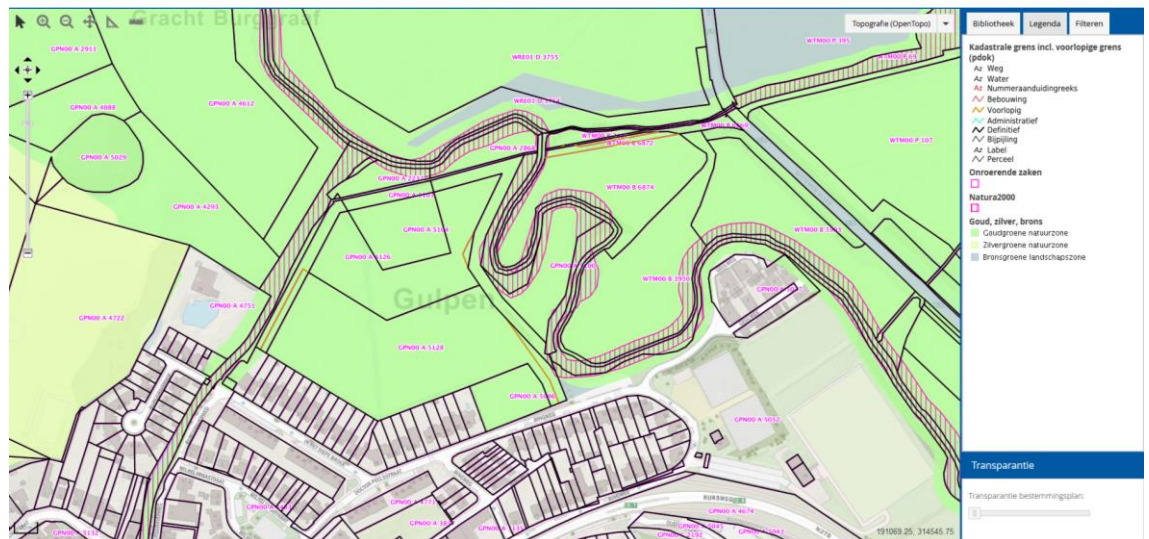
De voorgenomen ingreep leidt niet tot de noodzaak van het aanvragen van een ontheffing op basis van H3 Wet natuurbescherming.

Provinciale omgevingsverordening

Met uitzondering van enkele kleine hoekjes Brongroene Landschapszone behoort het gehele projectgebied tot de Goudgroene Natuurzone. Daarenboven behoort het gehele projectgebied tot het Nationaal Landschap Zuid-Limburg, zodat toetsing van de voorgenomen ingreep aan het effect op de kernkwaliteiten van dat Nationaal Landschap noodzakelijk is. Dit vormt tevens de toetsing aan de regels voor ingrepen in de Goudgroene Natuurzone en de Brongroene Landschapszone.

De voorgenomen ingreep kan worden gedefinieerd als kleinschalig, omdat:

1. Het de regulering betreft van een al eeuwenlang (zie o.a. topotijdreis.nl) bestaande situatie en het slechts de halfverharding van een onverhard pad betreft en groot onderhoud aan een reeds halfverhard pad.
2. Dit slechts een bescheiden ingreep betreft van het beheertype N12.02 Kruiden- en faunairijk grasland. Het is in wezen geen aantasting, omdat hier reeds een dagelijks gebruikt pad ligt en ter plekke dus niet gesproken kan worden van bijzondere natuurwaarden.
3. Ongeveer de helft van het te halfverhardende struinp pad nog omgevormd moet worden naar natuur en dus in het provinciaal natuurbeheerplan nog wordt aangeduid met de code N00.01.
4. Het halfverhardende van het struinp pad leidt tot een kwaliteitsverbetering voor de aangrenzende graslanden, omdat het hoofdpad nu in natte periodes berijdbaar blijft en het pad dus niet meer gaat 'zwerven' door de aangrenzende weide zoals nu het geval is.
5. Gezien de beperkte oppervlakte van de paden en vergelijkbare situaties elders binnen de Goudgroene Natuurzone bestaat geen noodzaak tot herbegrenzing.

Uitsnede themakaart Natuur uit het Provinciaal Omgevingsplan (bron www.limburg.nl).

Reliëf

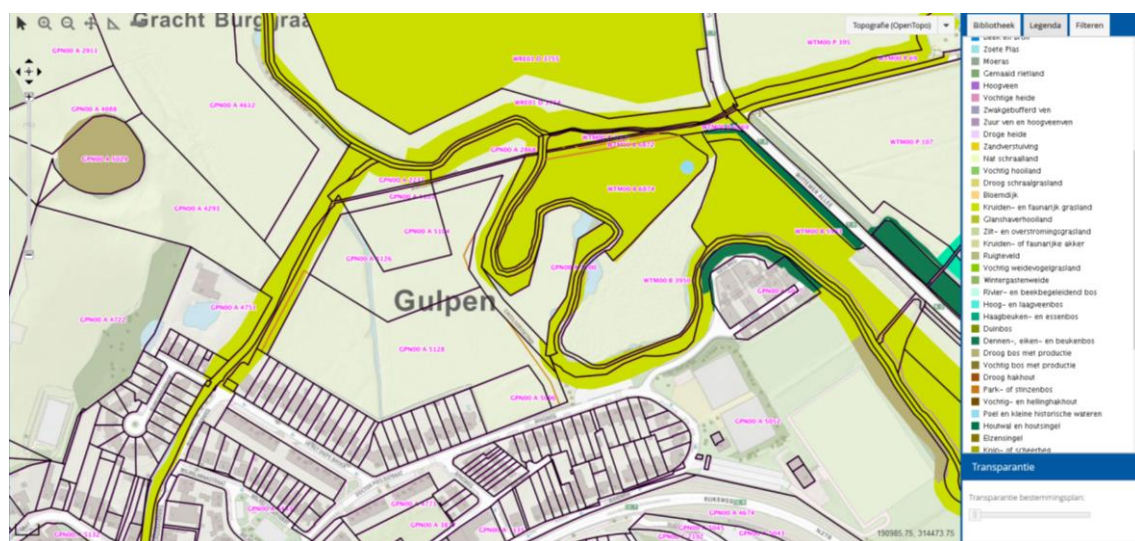
- Het projectgebied kent geen uitgesproken reliëf en is redelijk vlak. De Gulp, Geul en Eyserbeek liggen meanderend en circa 1,5 meter lager in dit vlakke gebied.
- Het halfverhardende van de struinpaden wijzigt niks aan deze situatie, omdat de verhardende op bestaand maaiveldniveau wordt gerealiseerd.
- Ook wordt het deel van het Cartilservoetpad verder van de Geul afgelegd, zodat het pad niet binnen afzienbare tijd wordt weg geërodeerd door de vrij meanderende Geul.
- De voorgenomen ingreep leidt daarom niet tot aantasting van de kernkwaliteit reliëf.

Afwisseling open-besloten

- Het projectgebied betreft een open en grazig terrein met langs de beken opschot van wilgen en andere struik- en boomsoorten.
- Voor het project hoeft geen beplanting gerooid te worden. Het huidige landschapsbeeld blijft daarom overeind.
- Alleen ter hoogte van de Ringweg wordt enig bosplantsoen aangeplant, tegen het bestaande bosplantsoen. Dit wordt gedaan om het omzeilen van de fietssluis te voorkomen. Dit heeft verder geen effect op de karakteristiek van de openheid van het gebied.
- De voorgenomen ingreep leidt daarom niet tot aantasting van de kernkwaliteit open-besloten karakter.

Groene karakter

- De gebied heeft een groen en grazig karakter met opgaande beplanting langs de beeklopen. Natuurwaarden zijn vooral aanwezig op de beekoevers en langs het gedeelte van het struinp pad tussen Geul en Wittemer Allee.
- De wettelijk beschermde natuurwaarden zijn reeds benoemd onder de kop 'Wet natuurbescherming'.
- Op basis van de beheertypenkaart van het Provinciaal Natuurbeheerplan blijkt een gedeelte van het struinp pad onder het beheertype kruiden- en faunairij grasland te vallen. Aan deze situatie komt geen verandering, omdat het aanbrengen van halfverharding het vastleggen van de al eeuwenlang bestaande situatie betreft. Ter plekke van het struinp pad zijn nu geen bijzondere natuurwaarden aanwezig.
- Het halfverharding van het Cartilservoetpad leidt tot een verbetering van de natuurwaarden rondom het pad, omdat fietsers en wandelaars in natte perioden niet meer nieuwe sporen hoeven te zoeken om van A naar B te komen en de kruidenvegetatie daarmee niet meer wordt kapotgelopen/-gefietsd.
- Het Cartilservoetpad komt in de nieuwe situatie nabij de Ringweg iets verder van de Geul af te liggen, zodat het vrij meanderende, 'natuurlijke' karakter van de beek onaangetast blijft en het pad de komende jaren (nog) buiten de eroderende invloedsfeer van de Geul blijft. Daarmee komt het pad tevens geheel buiten Natura2000 te liggen. Op het tracé van het iets opgeschoven pad zijn geen beheertypen aanwezig. Van een noodzaak tot natuurcompensatie is zodoende geen sprake.
- Het Burggravervoetpad is al gedeeltelijk halfverhard. Dit padgedeelte krijgt groot onderhoud, waarbij de halfverharding wordt vervangen. Dit betreft bestendig beheer en onderhoud.
- Het risico op betreding van de natuur blijft ongewijzigd, omdat de nieuwe situatie geen aanzuigende werking zal hebben op wandelaars. Het betreft immers een bestaande route in een bestaand netwerk. Door de betere begaanbaarheid van het nieuwe pad, zal de neiging om in natte periodes langs het pad te gaan lopen, dus door de vegetatie, juist kleiner worden.
- Conclusie: gezien de aard van de ingreep bestaat geen noodzaak tot het compenseren van natuurwaarden (beleidsregel natuurcompensatie)

Uitsnede van de kaart beheertypen uit het Provinciaal Natuurbeheerplan 2020 (bron: www.limburg.nl).

Cultuurhistorisch erfgoed

- In het projectgebied zijn geen wettelijk beschermde monumenten aanwezig.
- De karakteristiek van het landschap ter plekke is door de jaren heen gewijzigd, van een landschap met hagen, weides, fruitboomgaarden en beekbegeleidende beplanting is de situatie aan de westkant van de Geul gewijzigd in open grasveld. Langs de Geul en aan de oostzijde daarvan heeft het landschap een veel authentiek karakter behouden.
- De struinpaden zijn al eeuwenlang aanwezig. Het Cartilservoetpad is aan de zuidzijde alleen in oostelijke richting opgeschoven als gevolg van de woningbouw aan de Ringweg. Het Burggravervoetpad is de opvolger van de door de beekbedding lopende heerweg Luik-Keulen. De historische situatie wordt dus gecontinueerd.

- De omvorming van het struinp pad in een halfverhard pad verandert weinig aan dit beeld. Gebruik en natuur zullen namelijk als vanzelf een balans zoeken, zodat het halfverharde pad uiteindelijk net zo'n rafelrand krijgt als de huidige situatie, alleen dan beter begaanbaar.
- Het pad wordt daarnaast zodanig aangelegd dat mogelijk aanwezige archeologische waarden in de ondergrond onaantast blijven.
- De voorgenomen ingreep leidt daarom niet tot aantasting van de kernkwaliteit cultuurhistorisch erfgoed.

Keur Waterschap Limburg

Op basis van de vergunningchecker van het Waterschap Limburg blijkt dat slechts de zorgplicht op grond van artikel 3.1 uit de Keur van het Waterschap Limburg uit 2019 van toepassing is ten aanzien van de voorgenomen ingreep. (<https://waterschap-limburg.vergunningen.info/?sessionId=fecb631c-3a76-4f7b-9c4c-ca25a484d17d>). Dat houdt in, dat de aard van de voorgenomen ingreep zodanig moet zijn vormgegeven dat deze geen belemmering vormt voor de doorstroming in het oppervlaktewater van Geul, Gulp en Eyserbeek bij piekafvoeren. Daarmee is rekening gehouden binnen het plan.

Het Bruggraver voetpad en Cartilserve voetpad krijgen geen speciale voorzieningen voor de afvoer van hemelwater. Het water zijgt ter plekke in of stroomt naar de berm/grasland. De Goudgroene Natuurzone vormt daarbij geen belemmering. De hoeveelheid wat is daarbij niet van dien aard dat het risico bestaat op overlast voor de omgeving.

Inundatiegebied

- Bij het groot onderhoud aan het Burggraver voetpad wordt de bestaande hoogteligging behouden, zodat geen effect ontstaat op het waterbergend vermogen van het Geuldal ter plekken.
- De halfverharding van het Cartilserve voetpad wordt op maaiveld aangebracht, zodat het pad geen effect het waterbergend vermogen van het Gulpdal.
- De houten anti-ploegpalen vormen bij elkaar een bescheiden bovengronds volume (totaal 0,66 m³), net als het zitbankje.

Meanderzone

- Het bruggetje over de Geul blijft ongewijzigd.
- Het Cartilserve voetpad komt, gezien vanaf de Ringweg, verder van de Geul af te liggen. Het lijkt daarom niet binnen een voorzienbare termijn dat dit pad in de Geul zal verdwijnen. Noch wordt de Geul belemmerd in de meandermogelijkheden.

Archeologie

- Het gebied heeft een middelhoge archeologische verwachtingswaarde.
- De werkzaamheden aan de paden gaan niet dieper dan 30cm.
- Het plaatsen van paaltjes, enkele verkeersborden en het (her)plaatsen van een bankje is van ondergeschikte betekenis.

Opgesteld door:

landschapsarchitect